

tament am l'acte mateix traumàtic de l'operació, i els secundaris se presenten a conseqüència del nou funcionalisme dels teixits o òrgans que han sigut interessats per l'acte operatori. Ademés d'aquests accidents se presenten també de referents a les funcions d'òrgans que no han sigut tocats per res, sinó que s'alteren d'una manera mediata; i, en general, se ofereixen de relatius a la nova manera d'esser de l'organisme en virtut del mateix acte.

Considerem, en primer lloc, per sa importància, el *shok* i el colapsus. Aquí és on tenen raó d'esser les injeccions hipodèrmiques de cafeïna, esparteïna, estrychnina, ether camphorat, ether sulphuric, etc., divent-se obrar energicament, am tota la força, sense planyer cap medi i apurant-los tots. La malalta deu tenir el cap baix, son cos deu estar cobert de mantes i llençols calents rodejats d'ampolles d'aigua calenta, fins que s'logri una reacció franca. La mateixa habitació convé que sigui escalfada; i per això tenim a la Clinica Gynecologica un gran avantatge, puix a tots els quartos hi ha potents estufes per ont hi circula el vapor d'aigua.

Els medis més importants i útils en aquests casos són les injeccions d'aigua salada, serum o xerigot artificial. El procediment pera donar-les és senzillissim, essent lo millor disposar un bok o recipient de cristall graduat que hi capiguen uns dos mil grams de solució, amb un tubo aunat en son extrem d'una agulla o canula, que és la que s'introdueix en els teixits. Això, a falta de l'aparell especial de Sahli, consistent en una ampolla graduada tapada amb un tap de goma atravesat per un tubo que per mecanisme de sifó fa passar la solució continguda dintre l'ampolla a un tubo de goma que porta també en son extrem la canula o agulla. Ademés, pel mateix tap passa un termometre que permet saber en un moment donat la temperatura que té la solució, lo que serveix pera mantenir-la sempre a la temperatura apropiada. Tot l'aparell se coloca en el bany-maria, a favor del qual se té la temperatura que s' desitja. També se pot fer servir una xeringa sistema Roux.

Tots aquests dipòsits, com també l'agulla i demés accessoris, han d'esser completament esterilitats, divent-se fer també abans l'asepsi de la regió aon s'ha de treballar, am rentades de solució de sublimat i alcohol. Fet això s'introdueix l'agulla uns 3 o 4 centimetres al teixit celular subcutani, convenint buscar una regió en la qual se deixi distendre, o sigui l'epigastri i ls costats, prop de l'aixela, regions lumbars o escapulars, etc.